

Zažili jste situaci, kdy jste byli bezdůvodně znevýhodněni kvůli vašemu věku?

Diskriminace na základě věku je nepřípustná. Pokud k ní dojde, překonejte obavy a obraťte se s žádostí o pomoc na ombudsmana. Má to smysl. Můžete pomoci nejen sobě, ale i ostatním lidem v podobné životní situaci. Seznamte se s pěti reálnými případy, které ombudsman úspěšně vyřešil.

1

Banka vydala starším manželům kreditní kartu. Nyní cestují bez překážek.

Manželé Zámečnickovi chtěli navštívit své příbuzné v Kanadě. Banky jim ale z důvodu jejich věku (oběma manželům bylo přes 70 let) nechtěly vystavit kreditní kartu. Ta byla pro manžele Zámečnickovi zásadní, jelikož si bez kreditní karty nemohli vypůjčit v Kanadě auto.

Zámečnickovi se obrátili na ombudsmana, který zjistil, že podmínky pro poskytování kreditních karet jsou diskriminační. Ombudsman začal jednat s bankami. Banky uznaly, že postupovaly špatně. Jedna z nich manželům vydala kreditní kartu, díky které si v Kanadě mohli vypůjčit auto bez komplikací. Banky po tomto případě změnily svoji praxi a začaly žádosti o vydání kreditních karet posuzovat individuálně, ne pouze podle kritéria dosaženého věku.

„Po Vašem zásahu nám banka v pátek vydala kreditní kartu! Děkujeme za pomoc, díky Vám se shledání s rodinou, i přes počáteční překážky, opravdu uskutečnil.“

manželé Zámečnickovi

2

Pana Milana nechtěl zaměstnavatel přijmout do práce. Musel mu pak zaplatit 80 000 Kč odškodné.

Pan Milan (62 let) si hledal novou práci. Zaujala ho nabídka práce na pozici řidiče. Když se pan Milan dovolal do firmy, zeptali se ho na věk. Když ho sdělil, byl odmítnut. Zaměstnavatel tvrdil, že je práce fyzicky náročná. To se Milanovi nezdálo, proto napsal žádost o radu ombudsmanovi.

Ombudsman řekl, že se fyzická kondice nedá posuzovat pouze na základě věku, ale podle schopností každého uchazeče o zaměstnání. Firma ale s obviněním z diskriminace nesouhlasila. Proto ombudsman Milanovi poradil, aby se s žalobou obrátil na soud. Pan Milan ale neměl dostatek peněz na to, aby si mohl dovolit advokáta. Ombudsman zprostředkoval advokáta, který poskytl služby zdarma. Poté, co advokát napsal diskriminující firmě dopis, došlo k obratu. Firma pod hrozbou soudního řízení vyplatila Milanovi odškodnění ve výši 80 000 Kč.

„Přišlo mi zvláštní, že se mě pán, který hledal zaměstnance, vyptával pouze na můj věk. Byl jsem už ale zvyklý, stávalo se to často. Z důvodu, že jsem nemohl dlouhou dobu sehnat práci, jsem šel i předčasně do důchodu. Přitom bych pracoval rád a i moje fyzická by mi to dovolila! Kdyby mě ten pán neodsoudil hned na základě mého věku, myslím, že bych práci získal.“

pan Milan

3

Zaměstnavatelka se musela omluvit za šikanu a vyplatit 50 000 Kč jako odškodné.

Paní Alena pracovala jako odborná asistentka na vysoké škole. Její nadřízená (děkanka fakulty) zadávala Aleně nesmyslné a nejasné pracovní úkoly a zadávala jí jich více než ostatním (mladším) kolegům a kolegyním. Pomlouvala jí a šířila nepravdivé informace. Paní Alena začala situaci řešit, když jí nadřízená prodloužila pracovní smlouvu pouze o jeden rok. Ostatní mladší kolegové a kolegyně měli smlouvu prodlouženu nejméně o 3 roky. Obrátila se proto na inspektorát práce a ombudsmana.

Z důkazů vyplynulo, že paní Alena byla šikanována. Inspektorát práce uložil zaměstnavatelce pokutu ve výši 80 000 Kč. Ombudsman poradil Aleně podání žaloby k soudu. Ten rozhodl, že paní Aleně vznikla neprofesionálním chováním její nadřízené újma. Proto zaměstnavatelce nařídil, aby se paní Aleně omluvil za šikanu a vyplatil jí 50 000 Kč.

„Nemohla jsem se smířit s myšlenkou, že takové zneužití funkce, která je spojována s vysokým morálním kreditem, je možné, a to ještě na akademické půdě veřejné vysoké školy.“

paní Alena

4

Paní Lence musel zaměstnavatel vyplatit vyšší odstupné.

Paní Lenka pracovala pro svého zaměstnavatele celých dlouhých 36 let. Zaměstnavatel slíbil takovým zaměstnancům odstupné ve výši čtrnáctinásobku průměrné mzdy. Když však dal výpověď paní Lence, nevyplatil jí slíbené odstupné. Odvodnil to tím, že paní Lence již vznikl nárok na starobní důchod.

Paní Lenka se nebála zeptat na názor ombudsmana. Ombudsman zjistil, že se jedná o diskriminaci na základě věku. Paní Lenka využila názor ombudsmana a zaměstnavatele zažalovala u soudu. Spor vyhrála.

„Čekala jsem, že si mě zaměstnavatel jako dlouholeté zaměstnankyně bude vážit a smluvené odstupné jsem brala jako benefit za věrnost, ale pak jsem byla nemile překvapená. Naštěstí se mě zastal ombudsman a pak soud.“

paní Lenka

5

Studijní volno mohou čerpat i učitelé a učitelky staršího věku. Vedení školy změnilo po zásahu ombudsmana názor.

Vedení střední školy rozhodlo, že volno ke studiu nepřísluší učitelům a učitelkám, kteří pobírají starobní důchod. Uvedl to výslovně ve vnitřním předpise. Paní Romaně se tento postup nelíbil a poprosila o radu ombudsmana.

Ombudsman zjistil věkovou diskriminaci. Zákon zaručuje pedagogickým pracovníkům studijní volno bez rozdílu – mají zákonnou povinnost se vzdělávat. Znevýhodnění starších zaměstnanců a zaměstnankyň proto není ospravedlnitelné. Doporučil paní Romaně, aby vedení školy upozornila na nezákonné pravidlo.

Paní Romana tak postupovala a předložila právní posouzení ombudsmana vedení školy. To se nakonec rozhodlo poskytovat studijní volno všem bez rozdílu.

„Váš dopis jsem přeoslala vedení školy a problémy se již nevyskytly. Vnitřní předpis se bude měnit. Pokud by se znovu vyskytl problém, napíšu Vám.“

paní Romana

Co všechno může být věková diskriminace?

Diskriminací na základě věku se rozumí situace, kdy s Vámi někdo jedná méně příznivě než s ostatními, protože jste již dosáhli určitého věku. Pro někoho jste zkrátka příliš staří, což není fér. Může se to stát, když si chcete sjednat službu. Podobně jako v případě manželů Zámečnickových Vám banka odmítne vydat kreditní kartu. Často k diskriminaci dochází, když hledáte práci jako v případě pana Milana, nebo se Vás zaměstnavatelka chce zbavit a dělá proto vše možné jako v případě paní Aleny. Stává se také, že vás zaměstnavatel odměňuje odlišně, než ostatní mladší zaměstnanci, jako se to stalo paní Lence a paní Romaně.

Diskriminace je nezákonná a je důležité se proti ní bránit.

Jste obětí diskriminace a chcete se proti ní bránit? Máte starosti a na úřadě Vám nepomohli?

Zavolejte nebo napište. Poradíme Vám. Naše pomoc je bezplatná.

Pokud víte o někom, koho by tento leták mohl povzbudit, pošlete ho dál. Pokud víte o lidech, kterým by naše rady mohly pomoci, řekněte jim o nás. Pomáháme bez rozdílu – už od roku 2000.

ombudsman
veřejný ochránce práv

Veřejný ochránce práv
Údolní 39, 602 00 Brno
informační linka: +420 542 542 888
telefon (ústředna): +420 542 542 111

e-mail: podatelna@ochrance.cz
www.ochrance.cz
www.facebook.com/verejny.ochrance.prav
www.twitter.com/ochranceprav